

Kommentarer och rekommendationer från dataskyddsombudet

Konsekvensbedömning angående personuppgiftsbehandling - att transkribera information genom Klang.ai

1. Inledning/bakgrund

Stadsrevisionen i Göteborgs Stad granskar årligen all verksamhet i Göteborgs i Göteborgs Stad i enlighet med lag och god sed. Ytterst ansvariga för denna verksamhet är de 22 förtroendevalda revisorerna i Staden. Revisorernas gemensamma förvaltning hanteras i enlighet med revisorernas reglemente av revisorskollegiet. Kollegiet består av 7 ordinarie ledamöter och 4 ersättare som utsetts bland revisorerna av kommunfullmäktige och kan i många stycken jämsställas med en kommunal nämnd. Kollegiet företräder revisorerna i förvaltningsfrågor och utgör därigenom anställningsmyndighet, arkivansvarig och personuppgiftsansvarig för stadsrevisionens verksamhet.

Innan ett nytt IT-system ska tas i bruk så åligger det en personuppgiftsansvarig att pröva om användningen av det kommer att innebära behandling av personuppgifter som sannolikt leder till en hög risk för fysiska personers rättigheter enligt GDPR. Om prövningen visar att så är fallet ska den personuppgiftsansvarige göra en konsekvensbedömning i enlighet med artikel 35 i GDPR. En sådan konsekvensbedömning syftar till att klargöra vilka risker som finns för integritetsskyddet, hur den personuppgiftsansvarige hanterat dessa risker samt dokumentera den personuppgiftsansvariges arbete kopplat till detta. Om konsekvensbedömningen slutligen visar att där finns särskilt höga kvarstående risker som inte hanterats på ett tillfredställande sätt ska den personuppgiftsansvarige även rådgöra särskilt med tillsynsmyndigheten (IMY) i enlighet med artikel 36 i GDPR innan systemet tas i bruk och några personuppgiftsbehandlingar därmed utförs.

Enligt artikel 35.2 GDPR ska den personuppgiftsansvarige rådfråga dataskyddsombudet vid genomförande av en konsekvensbedömning avseende dataskydd. I Göteborgs Stad finns stadsgemensamma dataskyddsombud för stadens verksamheter som utses av kommunstyrelsen och är placerade vid Dataskyddsenheten. Organisatoriskt tillhör denna enhet nämnden för intraservice (intraservice).

I samband med att GDPR infördes 2018 fattade revisorskollegiet beslut om att revisorernas förvaltning av oberoende- och granskningsskäl inte skulle anlita dataskyddsombud via kommunstyrelsen/Dataskyddsenheten. Som en konsekvens av detta ställningstagande utsågs jag till dataskyddsombud för stadsrevisionen från och med 2018-

05-25 och har innehaft detta uppdrag sedan dess. I rollen som dataskyddsombud förutsätts jag bland annat att understödja den personuppgiftsansvariges egen organisation för dataskydd genom råd och vägledning. Ett dataskyddsombud har dock inte något eget ansvar för den personuppgiftsansvariges följsamhet mot GDPR.

Arbetet med att ta fram föreliggande konsekvensbedömning har skett inom den arbetsgrupp som berett införande av transkriberingsverktyget Klang.ai i stadsrevisionens verksamhet. Arbetsgruppen har i fråga om konsekvensbedömningen också tagit råd och stöd från dataskyddsansvarig vid stadsrevisionen och undertecknad i egenskap av dataskyddsombud.

2. Kommentarer avseende upprättad konsekvensbedömning

En konsekvensbedömning ska enligt GDPR¹ minst innehålla;

- a) en systematisk beskrivning av den planerade behandlingen och behandlingens syften, inbegripet, när det är lämpligt, den personuppgiftsansvariges berättigade intresse,
- b) en bedömning av behovet av och proportionaliteten hos behandlingen i förhållande till syftena,
- c) en bedömning av de risker för de registrerades rättigheter och friheter som avses i punkt 1, och
- d) de åtgärder som planeras för att hantera riskerna, inbegripet skyddsåtgärder, säkerhetsåtgärder och rutiner för att säkerställa skyddet av personuppgifterna och för att visa att förordningen efterlevs, med hänsyn till de registrerades och andra berörda personers rättigheter och berättigade intressen.

Vid iakttagande av dessa grundkrav för en konsekvensbedömning bör en personuppgiftsansvarig beakta relevanta rådgivande dokument från europeiska dataskyddsstyrelsen (EDPB), från europeiska datatillsynsmannen (European Data Protection Supervisor) samt från Sveriges nationella tillsynsmyndighet – integritetsmyndigheten (IMY).²

¹ Jfr Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning)./ (GDPR.) Artikel 35 p. 7

² Aktuella rådgivande dokument är: Artikel 29-arbetsgruppen, Riktlinjer om konsekvensbedömning avseende dataskydd och fastställande av huruvida behandlingen ”sannolikt leder till hög risk” i den mening som avses i förordning 2016/679, WP 248 rev. 01, 4 oktober 2017 (godkänd av EDPB 2018-05-25) 2 European Data Protection Supervisor, Accountability on the ground part II: Data Protection Impact Assessment & Prior Consultation, February 2018. Webblänk till IMY:s informationssida är: [Konsekvensbedömningar och förhandssamråd | IMY](#)

Föreliggande konsekvensbedömning möter enligt min uppfattning ovanstående krav.

Vid min granskning av den färdiga konsekvensbedömningen har jag gjort vissa iakttagelser som kommenteras vidare nedan. Dessa iakttagelser har också föranlett vissa rekommendationer till stadsrevisionen som lämnas under punkten 4 nedan.

Iakttagelserna gäller;

- Vikten av användarutbildning för pilotgruppen
- Betydelsen av utarbetande av tydliga användarinstruktioner baserat på pilotgruppens utvärdering
- Behov av riktlinjer för användning av ai-stödd teknik i stadsrevisionens verksamhet.

2.1 Vikten av användarutbildning för pilotgruppen

Stadsrevisionen avser att låta en pilotgrupp arbeta med Klang under en period och därefter utvärdera iakttagelserna av detta. Utvärderingen kommer att ligga till grund för slutligt beslut om verktyget ska införas för alla användare vid stadsrevisionen. Riskanalysen som gjorts *inför* pilotgruppens arbete (via den begränsade driftsättningen av Klang i stadsrevisionens verksamhet) har identifierat integritetsrisker kopplade till att felaktigt innehåll införs via intervjuer i verktyget och att missvisningar/felaktigheter kan uppstå vid transkriberingen. Skyddsåtgärder mot detta består genomgående av användares egenkontroll vid intervju respektive efterkontroll av transkriberat resultat.

Det är därför mycket viktigt att användarutbildningen för pilotgruppen fokuserar på hur användare ska tänka och agera för att upprätthålla dessa skyddsåtgärder eftersom det är de enda som finns på plats för att begränsa de identifierade integritetsriskerna.

2.2 Betydelsen av utarbetande av tydliga användarinstruktioner baserat på pilotgruppens utvärdering

Pilotgruppens iakttagelser och erfarenheter kommer att ligga till grund för stadsrevisionens beslut om fortsatt och bredare användning av Klang i verksamheten. De behöver också läggas till grund för tydliga och skrivna användarinstruktioner till nya användare om beslut tas om att införa Klang brett. Detta följer av GDPR:s regler om ansvarsskyldighet för personuppgiftsansvariga att alltid kunna visa följsamhet mot regelverket och hur sådan följsamhet avses uppnås.

Det är därför mycket viktigt att fånga upp och dokumentera pilotgruppens erfarenheter och iakttagelser i form av tydliga användarinstruktioner innan stadsrevisionen beslutar att införa Klang för hela verksamheten.

2.3 Behov av riktlinjer för användning av ai-stödd teknik i stadsrevisionens verksamhet.

I 2024 års DSO rapport över stadsrevisionens dataskyddsarbete lämnades en rekommendation att inte implementera ai-baserad teknik i verksamheten utan tillfredställande styrning från ledningens sida så att gällande lagregler för PU-behandling

och informationshantering följs vid användning av tekniken.

Sådan styrning kan ske genom framtagande av relevanta styrdokument och uppföljning av verksamhetens följsamhet mot dessa. Stadsrevisionens användning av en pilotgrupp för att testa och utvärdera Klang innebär en begränsad driftsättning av ett ai-baserat verktyg innan några beslutande styrande åtgärder finns på plats. I underhandsdiskussioner med ledningen och arbetsgruppen som berett ärendet har det framkommit att stadsrevisionen avser att ta fram relevanta styrdokument inför en bredare driftsättning av Klang (om så sker). Sådana styrdokument bör då reglera hur träning av AI-baserade verktyg får ske och hur de i tränat/utvecklat skick får och ska användas. Stöd och vägledning för arbetet kan exempelvis inhämtas från material som framtagits och publicerats av IMY och DIGG³.

Det är mycket viktigt att stadsrevisionen inför en bredare användning av Klang eller annan ai-baserad teknik följer rekommendationen att säkerställa att en tillfredställande styrning finns från ledningens sida vid användning av tekniken

2.4 Rekommendationer

Stadsrevisionen rekommenderas:

- ***Att säkerställa att användarutbildningen för pilotgruppen som ska arbeta med Klang fokuserar på hur användare ska tänka och agera för att upprätthålla skyddsåtgärderna avsedda att begränsa de identifierade integritetsriskerna med verktyget.***
- ***Att säkerställa att pilotgruppens erfarenheter och iakttagelser dokumenteras via tydliga användarinstruktioner innan stadsrevisionen beslutar att införa Klang för hela verksamheten.***
- ***Att säkerställa att styrdokument för användning av ai i verksamheten tas fram inför en bredare användning av Klang eller annan ai-baserad teknik och att dessa även beslutas av ledningen i enlighet med lämnad rekommendation i 2024 års DSO rapport.***

Göteborg den 11 augusti 2025

Anders Landkvist

Dataskyddsombud för stadsrevisionen i Göteborg

³ Myndigheten för digital förvaltning, se vidare www.digg.se